

RETŲ IR PAVOJINGŲ UŽKREČIAMŲJŲ LIGŲ SUKĖLĖJŲ TYRIMŲ POSKYRIO ĖMINIŲ VADOVAS

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	Ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
Leptospirozės serologinė diagnostika (mikroaglutinacijos reakcija)						
Kraujo serumas	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo paėmimo taisykles Po paėmimo laikoma kambario temperatūroje 2 val., kad susidarytų krešulys.	Vakuuminis mėgintuvėlis be priedų, su krešėjimo aktyvatoriais ir skiriamuoju geliu.	2 - 8 °C	2 - 8 °C iki 7 d. Mažiau nei - 20°C neribojama	2 d.d.	<p>Diagnozei patvirtinti reikalingi poriniai serumai, tyrimą kartoti po 10-14 dienų. Turi būti nustatomas antikūnų titro padidėjimas. Arba labai aukštas antikūnų titras viename mėginyje;</p> <p>Rekomenduojama prieš pristatant kraujo mėgintuvėlius į laboratoriją, juos nucentrifuguoti (2000 rpm, 10 min.). Gali būti pristatomas serumas steriliame mėgintuvėlyje be priedų, atskirtas nuo kitų kraujo komponentų;</p> <p>Įtariant leptospirozę, bet nežinant tikslaus kontakto su leptospiromis ir ligos pradžios laiko, rekomenduojama kartu atlikti ir kraujo bei šlapimo pasėlius dėl <i>Leptospira</i> sp.</p>
Bruceliozės serologinė diagnostika						

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
Kraujo serumas	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo paėmimo taisykles Po paėmimo laikoma kambario temperatūroje 2 val., kad susidarytų krešulys.	Vakuuminis mėgintuvėlis be priedų, su krešėjimo aktyvatoriais ir skiriamuoju geliu	2 - 8 °C	2 - 8 °C iki 7 d. Mažiau nei - 20°C neribojama	Iki 2 d.d.	Rekomenduojama prieš pristatant kraujo mėgintuvėlius į laboratoriją, juos nucentrifuguoti (2000 rpm, 10 min.). Gali būti pristatomas serumas steriliame mėgintuvėlyje be priedų, atskirtas nuo kitų kraujo komponentų.
Legioneliozės sukėlėjo <i>Legionella spp.</i> pasėlis						
Medžiaga iš apatinių kvėpavimo takų: bronchoalveolinis lavažas, aspiratas, skrepliai	Pagal įstaigoje galiojančias apatinių kvėpavimo takų medžiagos paėmimo taisykles	Sterilus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2 - 8 °C	2 - 8 °C	Iki 10-12 d.	Tiriamąją medžiagą pasėliui imti prieš antimikrobinę terapiją.
Leptospirozės sukėlėjo <i>Leptospira spp.</i> pasėlis						
Kraujas	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo paėmimo taisykles	Vakuuminis mėgintuvėlis su heparinu, SPS arba Na oksalatu, aerobinis kraujo pasėlio buteliukas	Per 24 val. 2 - 8 °C, išskyrus, kraujo pasėlio buteliukas – kambario temperatūroje!	2 - 8 °C, išskyrus, kraujo pasėlio buteliukas – kambario temperatūroje!	Iki 30 d.	ėminys tyrimui gali būti imamas tik iki 10 dienų nuo ligos pradžios, nes vėliau leptospiros įsiskverbia į vidaus organus ir jų kūno skysčiuose aptikti neįmanoma.
Šlapimas	Nuplovus lyties organus, surinkti vidurinę šlapimo porciją	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Nedelsiant, kambario temperatūroje!	Kambario temperatūroje, ne ilgiau 2 val.	Iki 30 d.	Šlapime leptospiros išlieka gyvybingos tik iki 2 valandų po pasišlapinimo.
Likvoras	Pagal įstaigoje galiojančias likvoro paėmimo taisykles	Sterilus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Nedelsiant, kambario temperatūroje	Kambario temperatūroje, ne ilgiau 2 val.	Iki 30 d.	
Choleros sukėlėjo <i>Vibrio cholerae</i> pasėlis						

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	Ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
Išmatos, skrandžio turinys		Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis Transportinė terpė su anglimi Carry Blair	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 5 d.	
Rektalinis tepinėlis	Atsargiai įkišant tamponėlį 2-3 cm už analinio rauko (jei neįmanoma paimti išmatų mėginio).	Transportinė terpė su anglimi Carry Blair	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 5 d.	
Bakterijų kultūrų identifikavimas ir tipavimas						
<i>Vibrio</i> spp. identifikavimas						
Bakterijų kultūra	Tamponėliu paimama išgryninta bakterijų kultūra ir patalpinama į transportinę terpę su anglimi.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 2 d.	
<i>Vibrio cholerae</i> tipavimas						
Bakterijų kultūra	Tamponėliu paimama išgryninta bakterijų kultūra ir patalpinama į transportinę terpę su anglimi.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 2 d.	
<i>Legionella</i> spp. identifikavimas						
Bakterijų kultūra	Tamponėliu paimama išgryninta bakterijų kultūra ir patalpinama į transportinę terpę su anglimi.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 10 d.	
<i>Legionella pneumophila</i> tipavimas						

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	Ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
Bakterijų kultūra	Tamponėliu paimama išgryninta bakterijų kultūra ir patalpinama į transportinę terpę su anglimi.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 10 d.	
<i>Listeria monocytogenes</i> tipavimas agliutinacijos metodu						
Bakterijų kultūra	Tamponėliu paimama išgryninta bakterijų kultūra ir patalpinama į transportinę terpę su anglimi.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 20 d.	
Mikroorganizmų kultūros identifikavimas (2 biologinės saugos lygio sąlygomis)						
Mikroorganizmų kultūra	Tamponėliu paimama išgryninta bakterijų kultūra ir patalpinama į transportinę terpę su anglimi.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 10 d.	
DĖMĖSIO! Tolimesni infekcijos sukėlėjai priklauso 3 pavojingumo grupei. Tiriamąją medžiagą pakuokite ir transportuokite tam tinkamose dvigubose pakuotėse.						
Bruceliozės sukėlėjo <i>Brucella spp.</i> pasėlis						
Kraujas pasėliui	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo pasėliui paėmimo taisykles.	Kraujo pasėliui skirti vakuuminiai buteliukai su specialia terpe <u>aerobinėms</u> bakterijoms (BacT/ALERT ar kiti)	Per 24 val. kambario temperatūroje	–	Iki 30 d.	
Aspiratas, bioptatas, pooperacinė medžiaga	Pagal įstaigoje galiojančias invazinių procedūrų atlikimo taisykles.	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 10 d.	Organai, iš kurių gali būti imami audiniai ar aspiratas pasėliui: kaulų čiulpai,

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	Ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
	Esant mažam mėginio kiekiui, užlašinti kelis lašus sterilaus fiziologinio skysčio, kad mėginys neišdžiūtų					kepenys, blužnis, limfmazgiai ir kt.
Juodligės sukėlėjo <i>Bacillus anthracis</i> pasėlis						
Kraujas pasėliui	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo pasėliui paėmimo taisykles.	Kraujo pasėliui skirti vakuuminiai buteliukai su specialia terpe <u>aerobinėms</u> bakterijoms (BacT/ALERT ar kiti)	Per 24 val. kambario temperatūroje	Kambario temperatūroje	Iki 10 d.	Mėginys tinkamas prie visų juodligės formų.
Tepinėlis iš žaizdos	<u>Pūslelių stadijoje</u> : aseptiškai surinkti pūslelių skystį iš anksčiau nepraplėštų pūslelių. <u>Nekrotinio juodo šašo stadijoje</u> : medžiagą pasėliui surinkti atsargiai pakeliant šašo kraštą, įkišti sterilų tamponėlį, lėtai sukti 2-3 sekundes po šašo kraštu jo neatplėšiant.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies)	Per 24 val. kambario temperatūroje	2-8°C	Iki 5 d.	Odos juodligės forma
Medžiaga iš apatinių kvėpavimo takų: bronchoalveolinis lavažas, aspiratas	Pagal įstaigoje galiojančias apatinių kvėpavimo takų medžiagos paėmimo taisykles	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 5 d.	Sergant plaučių juodlige skrepliai paprastai nesusidaro. Ne mažiau 1 ml mėginio. Nosies tepinėlių pasėliai nerekomenduojami.
Maro sukėlėjo <i>Yersinia pestis</i> pasėlis						
Kraujas pasėliui	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo pasėliui paėmimo taisykles.	Kraujo pasėliui skirti vakuuminiai buteliukai su specialia terpe	Per 24 val. kambario temperatūroje	Kambario temperatūroje	Iki 10 d.	Septiceminė maro forma

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
		aerobinėms bakterijoms (BacT/ALERT ar kiti)				
Aspiratas ar biopatas	Pagal įstaigoje galiojančias invazinių procedūrų atlikimo taisykles. Esant mažam mėginio kiekiui, užlašinti kelis lašus sterilaus fiziologinio skysčio, kad mėginys neišdžiūtų	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 7 d.	Organai, iš kurių gali būti imami audiniai ar aspiratas pasėliui: kepenys, blužnis, kaulų čiulpai, limfmazgis ir/arba plaučiai. <u>Tepinėliai</u> nuo audinio nėra rekomenduojami.
Medžiaga iš apatinių kvėpavimo takų: bronchoalveolinis lavažas, aspiratas	Pagal įstaigoje galiojančias apatinių kvėpavimo takų medžiagos paėmimo taisykles	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 7 d.	Ne mažiau 1 ml mėginio. Gali būti tiriami ir skrepliai, tačiau tai nėra rekomenduojama dėl galimo teršimo burnos flora.
Tuliaremijos sukėlėjo <i>Francisella tularensis</i> pasėlis						
Aspiratas iš limfmazgio iš uždegiminio organo ar audinio.	Pagal įstaigoje galiojančias invazinių procedūrų atlikimo taisykles. Esant mažam mėginio kiekiui, užlašinti kelis lašus sterilaus fiziologinio skysčio, kad mėginys neišdžiūtų	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 10 d.	Esant limfadenitui didžiausia tikimybė išauginti sukėlėją yra imant mėginį iš limfmazgio.
Tepinėlis ar nuograndos iš pustulės arba opos	Paimti mėginį iš pažeidimo kraštų.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. kambario temperatūroje	2-8°C	Iki 10 d.	
Audinio biopsija	Esant mažam mėginio kiekiui, užlašinti kelis lašus sterilaus fiziologinio	Sterilus, platus, užsukamas ir	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 10 d.	

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
	skysčio, kad mėginys neišdžiūtų	nelaidus skysčiams indelis				
Medžiaga iš apatinių kvėpavimo takų: bronchoalveolinis lavažas, aspiratas	Pagal įstaigoje galiojančias apatinių kvėpavimo takų medžiagos paėmimo taisykles	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 10 d.	Ne mažiau 1 ml mėginio. Mėginys imamas esant plautinei ligos formai.
Kraujas pasėliui	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo pasėliui paėmimo taisykles.	Kraujo pasėliui skirti vakuuminiai buteliukai su specialia terpe <u>aerobinėms</u> bakterijoms (BacT/ALERT ar kiti)	Per 24 val. kambario temperatūroje	–	Iki 21 d.	
Burkholderia spp. pasėlis						
Tepinėlis iš žaizdos, absceso turinys	Paimti mėginį iš pažeidimo kraštų.		Per 24 val. 2-8°C	Per 24 val. 2-8°C	Iki 10 d.	
Šlapimas	Nuplovus lyties organus, surinkti vidurinę šlapimo porciją	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	Per 24 val. 2-8°C	Iki 10 d.	
Medžiaga iš apatinių kvėpavimo takų: bronchoalveolinis lavažas, aspiratas, skrepliai	Pagal įstaigoje galiojančias apatinių kvėpavimo takų medžiagos paėmimo taisykles	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2-8°C	Per 24 val. 2-8°C	Iki 10 d.	
Kraujas pasėliui	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo pasėliui paėmimo taisykles.	Kraujo pasėliui skirti vakuuminiai buteliukai su specialia terpe <u>aerobinėms</u> bakterijoms (BacT/ALERT ar kiti)	Per 24 val. Kambario temperatūroje!	Kambario temperatūroje!	Iki 10 d.	
Mikroorganizmų kultūros identifikavimas (3 biologinės saugos lygio sąlygomis)						

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
Mikroorganizmų kultūra	Tamponėliu paimama išgryninta bakterijų kultūra ir patalpinama į transportinę terpę su anglimi.	Sterilus tamponėlis su transportine bakteriologine terpe (Amies su anglimi)	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 10 d.	
Toksinų nustatymas skysčių chromatografijos metodu						
Kraujo serumas	Pagal įstaigoje galiojančias veninio kraujo paėmimo taisykles Po paėmimo laikoma kambario temperatūroje 2 val., kad susidarytų krešulys.	Vakuuminis mėgintuvėlis be priedų, su krešėjimo aktyvatoriais ir skiriamuoju geliu	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 5 d.	Rekomenduojame kraują imti pačioje simptomų atsiradimo pradžioje, vėliau, toksino kraujyje gali nebelikti. Tyrimui reikia apie 6 ml kraujo serumo (paimti kelis mėgintuvėlius). Mažesnis kiekis gali duoti netikslius tyrimo rezultatus.
Maisto mėginiai	Jei įmanoma, maistas turi išlikti originalioje pakuotėje arba jį surinkti į sterilų plastikinį sandariai užsidarantį konteinerį ar plastikinį maišelį. Stengtis išvengti kryžminio užteršimo tarp mėginių.	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis. Sterilus plastikinis maišelis	Per 24 val. 2-8°C	2-8°C	Iki 5 d.	Gali būti tiriamos ir tuščios maisto pakuotės ar pakuotės su maisto likučiais.
Išmatos		Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 5 d.	
Neaiškios kilmės medžiagų ėminiai, vanduo	Birios medžiagos surenkamos šaukšteliu, tamponėliu ar kita tam tinkama priemone ir patalpinamos į maišelius arba užsukamus indelius.	Užspaudžiamas maišelis arba sterilus, platus, užsukamas, nelaidus skysčiams indelis.	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 3-4 dienų	

Tiriamoji medžiaga	Nuorodos paėmimui	Ėminio paėmimo priemonės	Gabenimo trukmė ir sąlygos	Ėminio laikymo sąlygos	Tyrimo trukmė	Pastabos
	Skystos medžiagos surenkamos ir patalpinamos į tvirtas, sandarias, nelaidžias skysčiams, užsukamas talpas.	Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis – skystoms medžiagoms. Pakuojama trimis sluoksniais.				
16-kos bioterorizmo agentų nustatymas (pakopinė multipleksinė PGR sistema)						
Neaiškios kilmės medžiagos, vanduo	Birios medžiagos surenkamos šaušteliu, tamponėliu ar kita tam tinkama priemone ir patalpinamos į maišelius arba užsukamus indelius. Skystos medžiagos surenkamos ir patalpinamos į tvirtas, sandarias, nelaidžias skysčiams, užsukamas talpas.	Užspaudžiamas maišelis arba sterilus, platus, užsukamas, nelaidus skysčiams indelis. Sterilus, platus, užsukamas ir nelaidus skysčiams indelis – skystoms medžiagoms. Pakuojama trimis sluoksniais.	Per 24 val. 2 - 8 °C	2-8°C	Iki 3-4 dienų	

Informacija atnaujinta 2025-03-14.